

Pesmi

Ko sem te končno spoznala

“Lepo, da si prišel,” je rekla Lillian.

“Ko bi zdaj spala, bi vse to zamudila ...”

Erich M. Remarque, Nebesa ne poznajo izbrancev

*Ko sem te končno spoznala,
sem prestopila prej nepremostljivo mejo.
‘Bolezen, ki je vselej stala med menoj in svetom
kakor rosno okno, je nenadoma splahnela
in pred menoj je prostrano ležalo življenje.
Kakor smučar pred velikim spustom sem stala,
pripravljena, da zdrvim navzdol, in zdelo se mi je,
da je veter odnesel vse, kar me je vezalo
in hromilo.
Neslo me je dalje z eno samo mislijo:
tja, kjer bom
po mrtvem zraku v škatli zadihala
zrak življenja zunaj,
rešena kot postrv, ki so jo spravili v akvarij,
premajhen zanj, pa se je v njem zaletavala,
trgala rastlinje
in mešala blato. Zdaj, nenadoma
je šipe ne omejujejo več,
našla je reko, kamor sodi, in se igra s hitrostjo
in mavričnimi barvami ...*

*Zakaj ravno s teboj?
Zato, ker ljubiš življenje in si krotak.
In slutim, da bom doma tam,
kjer boš ti zamejil svet.*

*Zaljubljena sem v to breztežno živost,
ki me obliva na ulicah in trgih, v restavracijah,
galerijah,*

*koncertnih in opernih dvoranh in kapelah.
Ljubim ga,
to neznano in neugnano, poželjivo življenje,
podobno slapu blage svetlobe, sladkemu opoju.
Kot da diham svetlobo,
božansko silo, ki mi poganja srce in pretaka kri -
vsrkala me je vase in me varuje,
medtem ko moje misli posedajo v senci
bohotnih kostanjev.
Tej svetlobi se ni moč upirati:
v mehkem naletu žarkov se sence minule
resničnosti
razpršijo kakor megla
in negotovost prihodnosti se razblini -
ostane le trenutek, ura, zdaj.
aroben čas poln plodnega pričakovanja
in izpolnitev,
življenje kot panj, poln sončnega medu,
svetloba brez sence,
življenje brez obžalovanja,
upepelitev brez pepela
in čudežen občutek, da ne bo minila
najlepša zgodba,
dokler bom v njenem naročju;
in v moji notranjosti nikoli ne bo umrlo,
kar sodi k tej čarni svetlobi.*

*Žakaj ravno s teboj?
Zato, ker ljubiš življenje in si krotak.
In slutim, da bom doma tam,
kjer boš ti zamejil svet.*

*Ne moreš vedeti, kaj doživljam, in ne čutiti,
kako se podoba sveta v meni prebuja in govori,
in ne moreš niti slutiti, da skoraj ne morem
govoriti,
ker mi srce prekipeva, in da je med imeni,
ki jih pozna,
tudi tvoje -
pripela sem ga na nebo v svojih ustih.
Tisoč glasov rase v ubrano večglasje,*

*ki prodira v mojo notranjost in postaja del mene,
in spomin, ki ga stoletja nosim v sebi,
se zgošča v krik.*

*Pa se vendar zavedam,
da je vse to zame le enkratno,
da se nikdar več ne bom čutila tako zlita s svetom
kakor zdaj.*

*Zaradi tega zaznavam, kar je za večino hrup,
kot vrisk življenja,
in kar je zate morda vsakdanjost,
kot milost in darilo.*

*Zame je vse novo:
zrahljane gozdne poti, ki izvabljajo vzdihe,
jasnina, ki napolni obnemeli tolmun po dežju,
neizmerna razdalja na sliki iz otroštva
in nežno trepetanje tvojega glasu,
kjer se lahko oblečem v novo ime;
v tišini zvonkih juter se čudim trenutkom,
v katerih se nič ne dogaja,
in prebujam nočne ptice v neskončni let -
neslišne perutnice se razpirajo v odmeve
med nebom in svetlobo,
da izhlapijo vse daljave,
da zableščijo kraji in pšenična polja,
zlato zrnje, ki se vsipa v žile ...*

*Zdaj zares čutim bridkost v ranljivih pogledih
ljudi, ki so potisnjeni v kot,
ljudi, ki ne morejo zaspati,
ljudi, ki nočejo domov, ker ne vedo,
kaj naj počnejo.*

*Jaz pa zasledujem življenje kakor strasten lovec
belega jelena:*

*skozi listje drevja prepoznavam njegov
skrivnostni dih,*

*v blodnjaku vonjev voham vonj
njegove burno kipeče krvi,
vidim ga, kako teče proti meni gibko,
da jemlje dih,*

*vendar se – tik preden ga ujamem – razblini
kakor luna navsezgodaj ...*

©, v meni je, od utripa do utripa, nedoumljivo,

kakor v zaljubljenih ljubezen in – smrt.

*Potem se, trepetajoča v sončnem zlatu,
stopim v senco cvetoče lipe
in zaprem oči.*

*Njen opojni vonj vzpostavlja ravnovesje,
ko stvari beže iz oblike.*

*In sem sama s seboj,
sem vhod v drug svet,
v deželo samote in soglasja.
In sem pred Teboj
na kolenih svojega srca.*

Zbližanje

(Po obisku žičke kartuzije, 1998)

*Se spomniš, od kod
tiha žalost
v nenavadno lepi
razvalini?
Usepovsod spokojna modrina -
modri plamen.
In v njem bolečina, ki jo uteši
smrt.*

*Kako še zmeraj dišijo visoke trave
v bivših sobah in vrtovih samo za moške.
Kako še zmeraj diši pehtran, šatraj
po zelenem otoku kartuzije.
Misliš: včeraj je bil tisti dan, ko so odšli
čisto tiho, sami, z nepremagljivo skrivnostjo ...
Kako glasno odmeva kamnita lupina,
dvojna ura, moj, tvoj molk.
© mraku se stražarji v stražnem stolpu smejejo.
Slišiš? že dolgo časa se smejejo,
ko spomine štejejo -
za edino zgodbo,*

*na edini poti, ki je nismo ljudje zgradili.
Že dolgo časa hočejo odkriti način,
kako bi se počutili varne med razvalinami.*

*Po hodnikih,
po vseh križnih stezah med zidovi,
ki so že daleč na svoji poti h koncu,
krožijo opazovalci.
Ustopajo globoko v zgodovino
in iz nje izstopajo.
Use, kar jim stari kamni povedo, zapišejo.
Use si zapisujejo
z natančne razdalje,
z vedno bolj togimi hrbti.
Usako malenkost,
vsak vzdih iz duše,
celo svoje zamujene kretnje vpišejo
v knjigo opominjanja ...
Zapisujem ta čas, nedvomno isto.
Strašno razodetje.*

*A ti si to? me je ogovoril čudak
med nekdanjimi vrati.
Lepo pozdravljena pri nas!
Ali ni tu lepo!
To so barve!
To je pokrajina!
To je odprt prostor in zveneča tišina!
Tukaj je čas močan.
Tukaj je čas tako močan, da ti povzroča srh.
Tukaj je čas tako močan, da te boli ves svet.
Tukaj ti čas vzame dih:
brez prilizovanja,
brez obeta,
brez zamaknjenja.
Potem trdno zaspi za koščeno mizo, tu,
v največji bližini.
Potem te pusti samega.
Ne preostane mu nič drugega.*

*Foj, kakšna presunljivost
je v prepihu, ki izprazni vse glasove
pod milim nebom!
To je tako silno, da ne morem razumeti.
Nikjer nisem brala, kako se poraja nebeško petje
- drugačna harmonija,
tu, na zemlji, v ušesu, v srcu, ki se prepušča.
In zlati žarek, ki šine navzdol, da se potrdi,
da ni naključno – oster nož zareže v čas, ki ubija,
da priteče čisto zlata kri ...
In grem taka proti tebi, božansko, in ti rečem:
"Ne sprašuj me o moji silni potrpežljivosti;
pričevalka časa je. Njena je najsvetlejša ura
dneva."*

Jošt Snoj: Drvo življenja (Adam in Eva), 2007 - 2008